

عنوان مقاله:

ممانعت سوزاندن بقایای گیاهی راهکاری در جهت پایداری شاخص سلامت خاک

محل انتشار:

همایش خاک، محیط زیست و توسعه پایدار (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 2

نویسندگان:

سهیلا ابراهیمی - دانشجوی دکتری گروه خاکشناسی دانشگاه تربیت مدرس

محمدجعفر ملکوتی - استاد دانشگاه گروه خاکشناسی دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

تولید غلات در جهان بالغ بر دو میلیارد تن در سال بوده که حدود ۳۳ میلیون تن فقط نیتروژن از زمین برداشت می نمایند و در مقابل مقدار کاه و کلش تولیدی در حدود دو برابر رقم فوق یعنی چهار میلیارد تن برآورد می گردد. به طور متوسط به ازای هر کیلوگرم دانه ذرت، حدود دو کیلوگرم ساقه، برگ، ریشه و آنچه اصطلاحاً بقایای گیاهی نامیده می شود، تولید میگردد. این بقایای گیاهی، غذای مناسبی برای ریزجانداران خاکی هستند که سرانجام ماده آلی خاک را پدید می آورند. علاوه بر هدررفت عناصر غذایی و نابودی موجودات ذره بینی خاک، مضرات سوزاندن بقایای گیاهی را می توان در کاهش شدید جمعیت ریزجانداران خاکی به ویژه در لایه های سطحی خاک؛ کاهش کیفیت خاک؛ کاهش نفوذپذیری آب در خاک؛ افزایش فرسایش پذیری خاک؛ هدر رفت مقداری زیادی (70% - 50 از ماده آلی) از کربن به صورت CO₂ تبدیل بقایای آلی پرارزش به ماده سوخته و ذغالی شده مقاوم به تجزیه؛ میکروبی؛ افزایش جرم ویژه ظاهری خاک و کاهش تخلخل خاک دان ست. با توجه به اینکه کاه و کلش و بقایای محصولات کشاورزی پس از درو، مخازن پر ارزش تولید ماده آلی می باشند، سوزاندن آن ها گامی در جهت نابودی تدریجی مزرعه است. در مناطق خشک و نیمه خشک همچون ایران، حفظ ماده آلی اهمیت بیشتری دارد. زیرا، افزون بر پایین بودن محتوای آلی خاکهای ایران، دمای زیاد نیز ماندگاری آنها را کاهش می دهد. بنابراین، برای حفظ خاک باید از سوزاندن بقایای گیاهی اجتناب ورزید؛ با توجه به اهمیت حفظ نسبت کربن به ازت و تعدیل آن در صورت لزوم از کودهای ازتی استفاده شود؛ بقایای گیاهی با چایر خرد شده و از ریزجانداران مناسب تجزیه کننده سریع گیاهی استفاده شود. با شخم عمیق، بقایای گیاهی را داخل خاک برده تا سرانجام باگذشت زمان خاکی بارور و عمیق پدید آید.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/10512>

